

Sabafs.com

Yeniden yapılandırılan banka borçları finansal tablolarınızda beklenmedik etkiler yaratabilir

Hepimizin malumu olduğu üzere, işletme ihtiyaçları kapsamında bankalardan kredi kullandığımızda, pasifimizde kullandığımız kredi ve bu kredi ile doğrudan ilintili masraflardan oluşan toplam tutarı banka borcu olarak kaydediyor ve ileride ödeyeceğimiz nakit çıkışlarını bu toplam tutara indirgeyen etkin faiz oranını hesaplayarak dönemsel finansman gideri yazmaya başlıyoruz. Kredi ile doğrudan ilintili giderleri ayrı bir şekilde aktifleştirip ilgili kredi borcunun vadesine göre doğrusal giderleştiren ve kredi sözleşmesinde yazan faiz oranı üzerinden finansman gideri hesaplayan uygulamalar da – tam doğru muhasebesel sonucu yansıtmasa da – söz konusu.

Bizim bu makalemizde üzerinde duracağımız konu, etkin faiz yöntemiyle finansman gideri yazmanın inceliklerinden öte, iş dünyamızda sıklıkla karşılaştığımız bir uygulama olan banka borçlarının yeniden yapılandırılması durumunda finansal tablo etkilerinin doğru yansıtılıp yansıtılmadığı hususu.

Yüzlerce şirket ve onlarca banka genelinde edindiğimiz tecrübeler; genel uygulamanın, banka borçlarının yeniden yapılandırılması durumunda ileride yazılacak finansman giderinin yeni faiz oranına ve/veya yeni ödeme planına göre düzeltilmesi, aktifleştirilen kredi ile doğrudan ilintili giderlere ve banka borcunun mevcut defter değerine dokunulmaması yönünde olduğunu gösteriyor.

Oysa bu uygulamanın finansal tablolarda önemli derecede yanlış gösterimlere yol açtığı çok sayıda örnek söz konusu. Üzerinde durmakta olduğumuz husus, önceki yıllarda, yurtdışındaki büyük bankalar ve kuruluşların geçmiş finansal tablolarının düzeltilerek yeniden yayınlanmasına sebep olmuş, ciddi boyutları olan bir husus.

Daha fazla uzatmadan sadede gelelim. Herşeyden önce, pasifimizdeki bir borcun yeni bir ödeme planına bağlanması, bizi ilgili uluslararası standardın (IFRS 9) bilanço dışı bırakma ilkelerine yönlendirmesi gerekiyor. Ortada, eski ödeme planına göre önemli ölçüde değiştirilmiş bir yeni ödeme planı söz konusu ise, eski borcun ortadan kalktığı yerine yeni bir borçlanma yapıldığı gerçeğine göre finansal tablolarımızı düzeltmemiz gerekiyor.

Burada aklınıza iki soru gelebilir: “Önemli ölçüde” nin kriteri nedir, eski borcu silip yeni borç yaratmanın pratikte eski borca yeni finansman gideri hesaplamaktan farkı nedir?

Yine çok tekniğe girmeden anlatmaya çalışalım. Standarda göre “önemli ölçüde” nin tanımı, yeni ödeme planını eski banka borcumuzdan hesapladığımız orijinal etkin faiz oranı ile iskonto ettiğimizde hesapladığımız yeni defter değerinin, eski banka borcumuzun mevcut defter değeri ile arasındaki farkın %10 dan daha fazla olması.

Eğer yeniden yapılandırılan borcumuz üzerinde bu kontrolü yaptığımızda söz konusu fark %10 dan fazla ise, yeni ödeme planı aslında yeni bir banka borcunu ifade ediyor olacak. Bu durumda karşımıza çıkan önemli husus, eski banka borcunun artık bilanço dışı bırakılması gerektiği. Diğer bir deyişle eski banka borcumuzla birlikte aktifleştirdiğimiz ve eski ödeme planına göre giderleştirdiğimiz her türlü peşin ödenmiş giderin bir anda gelir tablosuna yansıtılması zorunluluğu. Özellikle kredinin ilk kullanıldığı anda ödenen ve kredinin vadesine yayılan aranjman ödemeleri, peşin ödenen ücretler gibi ödemelerin yüksek tutarlar ifade etmesi durumunda gelir tablomuza bir anda yansıyacak yüklü bir giderden bahsediyoruz.

Sabafs.com

Mevcut banka borçlarınızın yeni bir ödeme planına bağlanması durumunda bir anda gelir tablonuza yüklü etkiler gelmemesini, yapılan değişikliklerin etkisinin yeni ödeme planının vadesine göre zamana yayılarak gelir tablosuna yansıtılmasını istiyor iseniz, yeniden yapılandırma müzakerelerine uluslararası muhasebeden anlayan bir uzmanın katılmasının ne derece önemli olduğu hususuna dikkatinizi çektiğimizi düşünüyoruz.

Yeniden yapılandırma müzakerelerinde Uluslararası muhasebeden anlayan bir uzmanın olmasında büyük fayda var.